# Subsidieaanvraag

# Energie Diensten Organisatie 2026/2027

# Subsidieplan 2026/2027 Energie Dienstenorganisatie (EDO)

11 december 2025

## Samenvatting

De Energie Diensten Organisatie (EDO) levert een belangrijke bijdrage aan de energietransitie in Amsterdam. Zij biedt ondersteuning aan energiegemeenschappen bij het realiseren van duurzame energieprojecten. EDO ontsluit en vergroot de beschikbare expertise van individuen en organisaties in de stad en koppelt deze aan energiegemeenschappen. Zij wil de plek zijn waar energiegemeenschappen die ondersteuning zoeken en degenen die al kennis en ervaring hebben elkaar kunnen vinden. Daarmee draagt zij bij aan de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van klimaat, energietransitie, gemeenschapsvorming en het vergroten van draagvlak voor de energietransitie.

Met de hulp van de EDO zal het aantal volwassen energiegemeenschappen in Amsterdam gestaag toenemen, en zullen zij in staat zijn een steeds grotere hoeveelheid hernieuwbare energie op te wekken, energiegebruik te verminderen, energie te delen en lokale betrokkenheid en eigenaarschap te organiseren.

De Amsterdamse koepel van Energiegemeenschappen (APEC) dient daartoe dit subsidieplan EDO 2026/2027 in om namens en voor de Amsterdamse energiegemeenschappen de EDO in samenwerking met de gemeente op te zetten. De APEC heeft momenteel 22 leden, is democratisch georganiseerd en heeft geen winstoogmerk. Gezamenlijk bestrijken de leden alle onderdelen van de energievoorziening, van zonnedaken tot buurtwarmtenetten en grote besparingsacties. In de APEC zijn de expertise, het netwerk en de ervaring gecombineerd van alle leden en andere relaties. Daarmee is APEC de juiste partner voor de gemeente Amsterdam om de EDO mee te realiseren.

Verwacht wordt dat de EDO snel na 1 juli 2026 daadwerkelijk van start kan gaan. De eerste periode tot en met medio 2027 wordt gezien als een leerjaar voor de EDO maar ook voor alle betrokkenen: de gemeente, de energie gemeenschappen, de kennishouders en experts, Oranje Energie en nog vele anderen die werk doen dat raakt aan dat van EDO.  Op basis van de ervaringen en de gezamenlijke evaluatie in dit eerste jaar, zal voor het laatste half jaar een nadere invulling van de doelstellingen en activiteiten worden opgesteld. Deze zal uiterlijk 1 juni 2027 beschikbaar zijn.

**Belangrijkste doelstellingen EDO subsidieperiode:**

- Van start gaan met de EDO om energietransitie aan te jagen.
- De eerste energiegemeenschappen ondersteunen bij het realiseren van energieprojecten.
- Het Amsterdamse energielandschap robuuster maken.
- Het borgen van relaties en inrichten van samenwerking met de belangrijkste stakeholders zoals de gemeente zodat hernieuwbare energieprojecten soepel ontwikkeld kunnen worden ontwikkeld.
- Het bijdragen aan efficiëntie en kostenverlaging door kennis te ontwikkelen, bundelen, delen en processen te standaardiseren en templates te ontwikkelen en toe te passen.

Daarvoor vraagt de EDO een subsidie van de Gemeente van € 1.840.000,-  aan.

## 1. Inleiding

De gemeente Amsterdam werkt samen met de energiegemeenschappen, vertegenwoordigd door APEC, verder aan het uitwerken van een Energie Diensten Organisatie (EDO). De EDO is eerder geïdentificeerd als een belangrijk element bij het realiseren van de gemeentelijke doelstelling om de energiegemeenschappen een volwaardige en volwassen positie te geven in de energietransitie naast overheid en markt. Dit is conform het Collegebesluit van 19 november 2024. De EDO ondersteunt energiegemeenschappen in hun ontwikkeling tot volwassen spelers in de stad. Daarbij helpt de EDO hen om een volwaardige rol te spelen in de energietransitie door hen professioneel te ondersteunen bij het realiseren van duurzame energieprojecten. Het opbouwen van een goed lopende energiegemeenschap kost tijd en de beschikbare expertise verschilt van buurt tot buurt. EDO helpt gemotiveerde bewoners om verantwoordelijkheid te nemen voor hun projecten op basis van de juiste expertise. Zo steunt de EDO de gemeentelijke klimaat- en hernieuwbare energie doelstellingen. Daarnaast steunt de EDO de ambities om bij te dragen aan gemeenschapsvorming, het mobiliseren en betrekken van burgers bij de energietransitie en het toegankelijk maken van deelname aan energieprojecten voor burgers ongeacht hun achtergrond.

Hiertoe wordt voortgebouwd op eerder werk in het EDO scenario onderzoek. Ook worden doorlopend inzichten van de EDO pilot warmte, kennis en ervaring vanuit de gemeente (gebiedsregisseurs, beleid/ energietransitie, wonen) en de APEC samengebracht tot een werkplan voor de EDO. In deze subsidieperiode wordt hierbij expliciet de ruimte genomen om in samenspraak met de belanghebbenden bij de gemeente en andere partners de afbakening van EDO doelen, activiteiten en samenwerk afspraken verder in te richten.

De specificatie in dit plan betreft daarmee een inkadering van wat er op dit moment duidelijk is, met daarbij ook een aantal concrete vraagstukken waar in gezamenlijkheid in 2026 en begin 2027 keuzes in zullen worden gemaakt.

### *Visie*

Steeds meer Amsterdammers organiseren zich in energiegemeenschappen en realiseren daarbinnen hernieuwbare energieprojecten. Daarmee leveren zij een bijdrage aan de energietransitie en lokale verankering en democratisering van de energievoorziening. Om dit mogelijk te maken wordt een Energie Diensten Organisatie opgezet om hen daarbij te ondersteunen.

### *Missie*

De EDO biedt ondersteuning aan de inwoners van Amsterdam bij het realiseren van duurzame energieprojecten. Daarbij stelt de EDO hen in staat, ongeacht hun uitgangspositie, zich te kunnen verenigen in energiegemeenschappen en zelf aan het roer te staan bij de realisatie van opwek en delen van hernieuwbare energie.

***Doelstellingen***

De EDO is een ondersteuningsorganisatie voor energiegemeenschappen. De EDO versterkt de ontwikkeling van bewonerskracht en organisatievermogen, deelt en borgt kennis, en stroomlijnt en verstevigt de samenwerking met de gemeente en andere betrokken (markt-)partijen. Daarmee wordt de energietransitie in de gemeente Amsterdam versneld, en verloopt zij efficiënter, inclusiever en rechtvaardiger.

De EDO wil bijdragen aan het aanjagen van de energietransitie, het realiseren van $CO_2$ reductie en het vergroten van efficiëntie en kostenverlaging bij realisatie van energieprojecten door energiegemeenschappen.

*Strategische doelen:*

- Projecten van energiegemeenschappen in Amsterdam ondersteunen bij de energietransitie door het bieden van kennis, ervaring en deskundigheid en hen daarmee in een volwaardige positie in de Amsterdamse energietransitie brengen.

- Netwerkvorming en kennisdeling faciliteren tussen alle energiegemeenschappen, de gemeente en andere partijen tot een stevig samenwerkend geheel.

- De verworven en opgebouwde kennis en ervaring in kaart brengen en in de stad houden zodat er continuïteit ontstaat in het kwaliteitsniveau van de ondersteuning en kosten worden beperkt.

- Ondersteunen van implementatie van innovaties.

*Operationele doelen:*

- Een kennisplatform met tools en handvatten voor energiegemeenschappen ontwikkelen en beheren;

- Gestandaardiseerde processen (zoals een Stappenplan) en producten (templates zoals planontwerpen of business cases) voor de Amsterdamse context ontwikkelen in samenwerking met de gemeente, zodat er meer structuur en samenhang ontstaat tussen de activiteiten van energiegemeenschappen en de gemeente;

- Directe inzet van expertise of ondersteuning bij opdrachtverlening en contractering door gemeenschappen zelf.

In 2026 gaat de EDO formeel van start. Daarbij zijn er verschillende meer specifieke doelstellingen voor 2026 en 2027.

*Strategisch:*

- verlenen van ondersteuning aan de eerste (streven is 20-30) energiegemeenschappen;
- in positie brengen van EDO in het Amsterdamse energielandschap, zorgen voor en borgen van relaties en samenwerk afspraken met de belangrijkste stakeholders;
- bijdragen aan het ontwikkelen van een nieuwe versie van het gemeentelijke Stappenplan warmte;
- bijdragen aan standaardisatie en heldere templates en procesbeschrijvingen over andere relevante onderwerpen (b.v. bij realisatie van solar carports, te gebruiken materialen, organiseren van samenwerkingen tussen energiegemeenschappen en andere partijen).

*Operationeel:*

- opbouwen van een organisatie: werven van het vaste team, opzetten van benodigde structuren (website, bredere communicatie, dienstverleningsafspraken), etc.;
- organiseren van een flexibele pool van experts (individuen en organisaties) die de benodigde kennis en ervaring kunnen leveren aan energiegemeenschappen (met behulp van financiering door EDO);
- heldere afspraken over samenwerking maken, in het bijzonder met de diverse gemeentelijke betrokkenen;
- zorgdragen voor een systeem en voldoende kennis bij de energiegemeenschappen om hun jaarlijkse bijdragen aan de $CO_2$ reductie bij te houden;
- gedetailleerder inzichtelijk maken van te verwachten kosten van activiteiten per werkgebied in 2027;
- op basis van de ervaringen een activiteitenplan voor de tweede helft van 2027 nader uitwerken en aan de gemeente voorleggen.

***Doelgroep***

De EDO richt zich met haar dienstverlening primair op energiegemeenschappen. Daarbij kunnen ook energie-initiatieven en coöperaties ondersteund worden die onderweg zijn om een energiegemeenschap te worden. Welke ruimte er is voor initiatieven die nog niet volledig energiegemeenschap zijn en wat dan de exacte toelatingseisen zijn, zal in het eerste jaar verder worden vastgesteld in overleg met gemeente, APEC en Oranje Energie.

Daarbij hanteert de EDO mbt de primaire doelgroep van energiegemeenschappen in ieder geval de definitie van de gemeente:

de gesubsidieerde activiteiten van de organisatie richten zich op de ondersteuning van energie- en warmtegemeenschappen die voldoen aan de kenmerken zoals gehanteerd in de Energiewet en in de Wet collectieve warmte, en die aanvullend voldoen aan de volgende subsidiecriteria:

- gericht op hernieuwbare energie en/of energiebesparing;
- niet gericht op het maken van winst;
- transparante financiële huishouding;
- geen grote ondernemingen als lid, vennoot of aandeelhouder.

Daarnaast geldt, om in aanmerking te komen voor de gesubsidieerde activiteiten van de EDO, dat:

- de energiegemeenschap gevestigd en actief is binnen de gemeente Amsterdam en de gevraagde ondersteuning betrekking heeft op activiteiten in de gemeente Amsterdam;
- de energiegemeenschap geen lid hoeft te zijn of worden van de APEC. De EDO zal bij het verrichten van de gesubsidieerde activiteiten geen onderscheid maken tussen energiegemeenschappen die wel en die geen lid zijn van de APEC.

**Terminologie: Wat is wat?**

**Energie-initiatief, energiecoöperatie, energiegemeenschap en warmtegemeenschap**

Er worden verschillende termen gebruikt om energie-initiatieven te beschrijven. Soms overlappen deze en betekenen ze hetzelfde, soms betekenen ze net iets anders.

**We kennen de volgende concepten:**

**Energie-initiatief**
Een groep burgers of ondernemers die samenwerken om besparing en/of hernieuwbare energie te realiseren. Energie-initiatieven kunnen zich verder ontwikkelen tot energiecoöperaties en energiegemeenschappen.

**Energiecoöperatie**
Een groep burgers of ondernemers die samenwerken om besparing en/of energie te realiseren en deze samenwerking al in een coöperatieve vorm (rechtsvorm, en indien vastgelegd non-profit, met leden) hebben ingericht.

**Energiegemeenschap**
Energiegemeenschappen zijn een vorm van samenwerking tussen burgers (al dan niet met deelname van lokale overheden zoals gemeenten en kleine ondernemingen) gericht op het opwekken en delen van energie. Het woord energiegemeenschappen is door de EU als formeel concept geïntroduceerd. In Nederland kunnen energiegemeenschappen bijvoorbeeld de vorm van een coöperatie of stichting krijgen. Belangrijk is dat ze:

- Een juridische entiteit hebben
- Gebaseerd zijn op vrijwillige en open deelname.
- Gericht zijn op het bieden van milieu-, economische of sociale gemeenschapsvoordelen aan haar leden of aan de lokale gebieden waar ze actief zijn.

**Warmtegemeenschap**
Een warmtegemeenschap is een specifiek soort energiegemeenschap gericht op het opwekken en/ of leveren van warmte. Zij voert (een deel van) de taken van een warmtebedrijf uit en biedt economische, sociale en milieuvoordelen voor haar leden. Ook heeft een warmtegemeenschap geen winstoogmerk. Tenslotte is een voorwaarde dat participatie in de gemeenschap open is, en dat de zeggenschap bij de leden ligt.

***Diversiteit werkgebieden***

Binnen APEC worden vijf werkgebieden onderscheiden: zon, wind, warmte, besparing en systeemintegratie. Hierboven zijn algemene doelen genoemd die werkgebiedoverstijgend zijn. Daarnaast zijn er specifieke ondersteuningsbehoeften, die verschillen per werkgebied. De dienstverlening van de EDO zal dus per energiegemeenschap en per type energieproject flink verschillen. Warmteprojecten zijn langdurige, complexe projecten met een veelheid aan stakeholders en vraagstukken waarbij de EDO op verschillende vlakken ondersteuning kan bieden, bij windprojecten speelt de EDO vermoedelijk een bescheidener rol. Zo zal hetb eerste jaar op sommige gebieden voornamelijk een verkennend jaar zijn (welke behoefte is er, welke dienstverlening biedt meerwaarde/ moet georganiseerd worden?) terwijl er op andere gebieden al concrete ondersteuningsvragen liggen.

*Coöperatieve* ***Zonprojecten*** worden op dit moment voornamelijk gedaan door 3 (groot)stedelijk werkende coöperaties: Amsterdam Energie, Zuiderlicht en Ecostroom (deze laatste is geen lid van APEC). Daarnaast is er een aantal kleinere coöperaties die een klein aantal of een enkel project beheren. Tezamen hebben zij veel expertise opgebouwd in eigen huis en zijn daarmee logische partijen waar de EDO ondersteuning van kan inschakelen wanneer nieuwe energiegemeenschappen ondersteuning nodig hebben. De ondersteuningsbehoefte betreft bijvoorbeeld:

- de vraag hoe daken rendabel te ontwikkelen en exploiteren zijn:
    - onder welke voorwaarden de combinatie van zon opwek en batterijen economisch verantwoord is;
    - alle mogelijke maatregelen die tot verbetering van business cases kan leiden door Energie managementsystemen, koppeling aan laad infrastructuur voor elektrische vervoer etc.;
- de ontwikkeling van nieuwe solar carports en de koppeling aan gebruik in de buurt;
- het mogelijk deelnemen aan één van de OER projecten in Amsterdam.

Er zijn op dit moment verschillende ***Windprojecten*** die in de vergunningsfase zitten. Daarbij is er momenteel een gezamenlijk werkverband van vier coöperaties dat beoogt windenergie te ontwikkelen, namelijk Amsterdam Energie, Zuiderlicht, Windvogel en NDSM Energie. Hun behoefte aan ondersteuning betreft bijvoorbeeld:

- de koppeling van opwek uit wind aan batterijen en andere mogelijke opslag en/of gelijktijdig gebruik om de rentabiliteit van turbines te vergroten en de opgewekte stroom zo optimaal mogelijk te gebruiken;
- hoe coöperatieve participatie in windprojecten mogelijk te maken en goed te organiseren

Naast de andere besparingsinitiatieven in de stad worden er ook ***Besparingsprojecten*** gedaan door gespecialiseerde teams van energiegemeenschappen. Zij hebben in samenwerking met anderen al veel expertise opgebouwd om Amsterdamse bewoners daadwerkelijk te helpen met energiebesparende maatregelen. Zij werken in buurten die een gemeentelijke prioriteit hebben.

Welke rol energiegemeenschappen innemen in toekomstige besparingsprojecten moet nog verder verkend worden, onder andere met de afdeling Wonen en Stichting !Woon. In de eerste anderhalf jaar zullen hierover met de gemeentelijke afdeling Wonen nadere afspraken worden gemaakt met de uitdrukkelijke overlap van activteiten of bijvoorbeeld dubbele subsidiering te voorkomen. Daarnaast moet nog definitief bepaald worden of alleen de energiegemeenschappen worden ondersteund door de EDO, of mogelijk ook samenwerkingen waarin ook (indirect) andere energie-initiatieven in aanmerking komen. De specifieke coöperatieve activiteiten op het gebied van besparing zijn dus afhankelijk van wat de gemeente, APEC, Oranje Energie en EDO hierover in 2026 met elkaar vaststellen. Daarmee moet ook nog definitief duidelijk worden welke ondersteuning de EDO aan energiegemeenschappen die besparingsprojecten beogen zal bieden.

***Warmteprojecten*** zijn in Nederland ingewikkeld vanwege zaken als complexe regelgeving, gebrek aan routinematige techniek en het ontbreken van een vaste structuur voor financiering. Warmtegemeenschappen zijn per definitie buurt- of wijk gebonden, hun projecten hebben een ontwikkeltijd van minstens 7 jaar met daarna nog tientallen jaren realisatie en exploitatie. Een warmtegemeenschap bouwt daarom geen expertise op vanuit meerdere projecten, maar leert met vallen en opstaan in het eigen project. EDO moet ervoor zorgen dat ieders unieke kennis wordt gedeeld, zodat nieuwe warmtegemeenschappen er hun voordeel mee kunnen doen én EDO moet hen zodanig ontzorgen dat “iedere burger een warmtecoöperatie kan besturen”. De ondersteuningsbehoefte ligt op onder andere technisch, financieel, juridisch, procesmatig, participatie- en communicatie gebied. In de EDO pilot in 2025 is al veel ervaring opgedaan met het begeleiden van jonge initiatieven. Daarbij is de nauwe samenwerking met de betrokkenen van de gemeente Amsterdam cruciaal gebleken.

***Systeemintegratie*** is een nieuw werkterrein. Het doel van systeemintegratie is door koppeling van opwek, opslag en/of gebruik, optimaal gebruik te maken van duurzaam geproduceerde energie. Het betreft een complex samenspel van technieken en gemeenschapsvorming. De projecten zijn buurt- of wijkgebonden en krijgen momenteel vaart door lage teruglevertarieven en net congestie. Ze zijn vaak verbonden aan de andere werkgebieden: een zonneveld in een buurt kan, zeker na beëindiging van de salderingsregeling, rendabeler worden door de zonne-uren gezamenlijk te benutten. Een warmtenet heeft vaak een buffer die pieken en dalen kan afvlakken en zo geld/ energie kan besparen. Er lopen diverse innovatieve projecten in Amsterdam en in het land op het gebied van systeemintegratie. EDO zal in eerste instantie moeten zorgen dat die kennis wordt gedeeld, dat bijgeleerd wordt in pilotprojecten; de kennis moet beschikbaar en bruikbaar zijn voor energiegemeenschappen. Via EDO kunnen vervolgens projecten worden ondersteund.

## 2. Activiteitenplan  Introductie activiteiten van de EDO

De EDO zal zich primair richten op ondersteuning van energiegemeenschappen gedurende de eerste fasen van de ontwikkeling van hun projecten (initiatie, verkenning, haalbaarheid tot ontwikkelfase). Waarbij tussen de betrokken partijen goed wordt afgestemd over de overgang van ondersteuning van Oranje Energie en de EDO ondersteuning aan energieinitiatieven. De ondersteuning wordt gesubsidieerd door de gemeente, waardoor de EDO deze diensten kosteloos aan kan bieden. Dit is een algemene richtlijn, vanaf de ontwikkelingsfase zijn er doorgaans andere bronnen om ondersteuning mee te verzekeren. De mate van ondersteuning hangt vanzelfsprekend ook af van de afspraken over de doelgroep.

De EDO kan haar diensten uitbreiden naar de ontwikkel- en de uitvoeringsfasen. Deze diensten zijn dan doorgaans niet gesubsidieerd. De reden is dat in de ontwikkel- en latere fasen van een project vaak elders financiering kan worden gevonden.  Met haar diensten in de ontwikkelings- en latere fasen zal de EDO door de gemeenschappen te betalen kennis en diensten aanbieden. Dit zal alleen gebeuren wanneer zij een meerwaarde hebben in het bestaande marktaanbod (immers zoals elders beschreven dient de EDO primair als brug tussen reeds bestaande expertise en vraag vanuit energiegemeenschappen). De verwachting is dat dit in het eerste jaar nog niet speelt en daarmee is dit geen onderdeel van dit EDO jaarplan.

De EDO levert verschillende diensten aan energiegemeenschappen. Waar relevant zal de EDO criteria ontwikkelen in lijn met de gemeentelijke (proces)vereisten waaraan energiegemeenschappen moeten voldoen willen ze naar een volgende fase in het wordingsproces van hun energieproject komen. Daarbij is er bij warmteprojecten inmiddels een duidelijke fasering tot projectrealisatie.  Voor zon-, wind-, integratie- en besparingsprojecten is dit (nog) niet het geval. Ook op deze gebieden zal - waar nodig en nuttig -  zoveel mogelijk gestandaardiseerde fasering worden ontwikkeld. De EDO is hiervoor verantwoordelijk.

Iedere energiegemeenschap in Amsterdam heeft voor haar projectondersteuning toegang tot de dienstverlening van de EDO. Andere initiatieven kunnen ook in aanmerking komen, afhankelijk van de overeen te komen afbakening van de doelgroep. Hierbij hanteert de EDO de vereisten zoals eerder in het plan gedefinieerd. Bij iedere aanvraag wordt vanuit de EDO een inschatting gemaakt van de omvang van de benodigde begeleiding. Op basis daarvan worden zowel budget als capaciteitsplanning van de EDO telkens geactualiseerd zodat begeleiding van de initiatieven tot het afgesproken punt verzorgd kan worden.

Gedurende de eerste maanden van de EDO zal het team in samenspraak met haar partners bij de gemeente en andere stakeholders komen tot criteria op basis waarvan eventueel geselecteerd kan worden wanneer het aantal aanvragen groter is dan de capaciteit en middelen van de EDO. Hierbij valt te denken aan bepaalde eisen m.b.t. kansrijkheid en de volwassenheid van het initiatief.  De manier waarop aanvragen worden behandeld zal worden gepubliceerd op de website van de EDO. Het type ondersteuning zal verschillen per energiegemeenschap en per type energieproject. Afhankelijk van de vraag van de energiegemeenschappen zal de EDO de gevraagde diensten leveren binnen de kaders van de gemaakte afspraken tussen EDO en gemeente.

Voor alle vormen van ondersteuning geldt dat gestreefd wordt naar complementariteit. EDO gaat geen zaken ontwikkelen of aanbieden die elders al gemaakt zijn en beschikbaar.

Hieronder staan de voorgenomen activiteiten voor de subsidieperiode verder uitgewerkt.

**Activiteiten van de EDO 2026/2027**

De activiteiten van de EDO dienen om de hierboven beschreven doelstellingen te behalen.

Daarbij kan voor 2026/2027 onderscheid gemaakt worden tussen drie typen activiteiten:

1) activiteiten die directe ondersteuning aan de energiegemeenschappen bieden;
2) activiteiten die de ondersteunende infrastructuur voor energiegemeenschappen helpen op te bouwen;
3) activiteiten die nodig zijn om de EDO als organisatie op te zetten.

De activiteiten van de EDO staan ook uitgebreid beschreven in het EDO organisatieplan dat de APEC in samenspraak met de gemeente heeft opgesteld. Hieronder zijn deze activiteiten geëxpliciteerd voor deze subsidieperiode. Daarbij zijn ze gestructureerd aan de hand van de drie typen die hierboven zijn beschreven.

Daarbij vallen de in de subsidieuitvraag gedefinieerde taken expliciet binnen de hierboven genoemde typen activiteiten en het activiteitenplan 2026/2027 van de EDO dat hieronder verder is uitgewerkt:

- *Ondersteuning en advies* -> 1) Ondersteuning energiegemeenschappen
- *Kennisdeling en standaardisering* -> 1) Ondersteuning energiegemeenschappen en 2) opzetten ondersteunende infrastructuur
- *Signalering en agendering* -> idem
- *Opbouwen eigen organisatie* -> 3)activiteiten om EDO als organisatie neer te zetten
- *Brugfunctie tussen initiatief en gemeente* -> alle drie de hierboven genoemde type activiteiten.

**I. Activiteiten die directe ondersteuning aan de Energiegemeenschappen bieden**

**Doel:**

De EDO zal in haar eerste anderhalf jaar de eerste energiegemeenschappen ondersteunen bij de ontwikkeling van hun energieprojecten

**Aanpak en activiteiten:**

De EDO biedt verschillende soorten ondersteuning aan energiegemeenschappen afhankelijk van de behoefte die zij hebben. Zodra een energiegemeenschap in contact komt met de EDO volgt een kennismaking met een van de leden van het vaste team waarin het project en de ondersteuningsbehoefte besproken worden. Op basis daarvan kan een concreet verzoek worden geformuleerd waarbij de EDO-medewerkers kunnen helpen bij het zo veel en nauwkeurig mogelijk concretiseren van de hulpvraag. Op basis daarvan besluit de EDO tot ondersteuning en wordt een gezamenlijk plan gemaakt. Onderdeel van het plan kan een fasering zijn (waar relevant) waarbij op gezette tijden wordt geëvalueerd en de ondersteuning eventueel wordt aangepast.

Bij kleinere en/ of concretere ondersteuningsvragen zal een dergelijk uitgebreid proces niet nodig zijn en kan de EDO een directere vorm van dienstverlening en/ of doorverwijzing naar andere dienstverleners leveren. Bijvoorbeeld door het leveren van een format, het geven van een advies en/ of het in contact brengen met externe dienstverleners en met inbegrip van het komen tot een goede opdrachtformulering voor die dienstverlener en een goede overeenkomst.

De specifieke ondersteuning per type energieproject (warmte, zon, wind, besparing, integratie) zal afhangen van de vraag. Wel is er in samenwerking met de thema werkgroepen van de APEC waarin verschillende energiegemeenschappen zijn vertegenwoordigd een inschatting gemaakt van wat het komende jaar mogelijk aan verzoeken en projecten aan kan komen. Daarbij komen dan nog verzoeken van (nieuwe) energiegemeenschappen. Deze inschatting is financieel vertaald in een prognose die terug te vinden is in het hoofdstuk begroting.

De activiteiten vallen onder te verdelen in:

1. *Ondersteunen met deskundige adviseurs en projectleiders*.

De EDO ondersteunt initiatieven met professionele adviseurs en projectleiders die goede relaties hebben met ambtenaren binnen de gemeente Amsterdam en een duidelijke brugfunctie richting de gemeente en andere stakeholders vervullen. De adviseurs kunnen ad hoc als klankbord en vraagbaak dienen, of langduriger bij projecten betrokken zijn. Daarbij signaleren en agenderen zij mogelijke knelpunten.

Ondersteuning kan in principe worden geboden in elke fase van de projectontwikkeling, dus van initiatie, ontwikkeling, realisatie tot en met exploitatie. De ondersteuning zal zich in eerste instantie alleen richten op de eerste fasen (tot de ontwikkelingsfase). Leidend principe is dat de burgers zelf eigenaar blijven van de energie initiatieven zodat deze tot volwaardige energiegemeenschappen kunnen doorgroeien. Waar de EDO dus wel ondersteunt, wordt de regie niet overgenomen, ook niet wanneer tijdelijk een projectleider actief is. De energiegemeenschap blijft te allen tijde minimaal in de opdracht gevende en daarmee sturende rol.

De opbouw van kennis en capaciteit in de EDO groeit met de initiatieven mee. Welk type ondersteuning wordt geboden, hangt af van de fase van ontwikkeling van het initiatief en van het type initiatief. Zo zullen warmtegemeenschappen andere ondersteuning vergen dan bijvoorbeeld systeemintegratieprojecten.

De EDO gaat de afhankelijkheid van externe adviesbureaus reduceren door lokaal beschikbare expertise te organiseren en te koppelen aan de vraag van energiegemeenschappen. Daarmee zal de EDO een brugfunctie tussen vraag en aanbod kunnen vervullen. Gedurende 2026 wordt verder uitgewerkt op welke wijze dit vorm krijgt, hoe lokale expertise wordt ontsloten en beschikbaar gemaakt en op welke manier experts en organisaties met relevante expertise worden aangesloten. Uitgangspunt is dat energiegemeenschappen zelf een keuze kunnen maken voor het individu/ de partij waarvan zij ondersteuning willen en dat de EDO helpt bij het onder de aandacht brengen (en betalen) van de diensten van de verschillende expertise houders. Verder wordt nu gedacht aan samenwerking met onder andere het ingenieursbureau van de gemeente, het opzetten van een pool van experts en het overzichtelijk maken van bestaande lokale partijen en hun dienstverlening. Primair zullen lokale experts, uit bestaande

energiegemeenschappen of de gemeente, worden ingezet. Wanneer langs die wegen niet in de behoefte kan worden voorzien, zal gezocht worden naar externe hulp .

Ook helpt de EDO initiatieven in het vormgeven van de samenwerking met de gemeente en externe experts door bijvoorbeeld te ondersteunen bij het scherp krijgen van opdrachten aan experts, het inbrengen van eerder geleerde lessen en aandachtspunten en duidelijkheid over de verschillende stappen in een ontwikkelingsproces. Dat zal tot een versnelling van de energietransitie in Amsterdam leiden. Ook gaat de EDO zorgen voor helderheid en focus bij de initiatieven.

Onderzocht zal worden of het zinvol is een CRM systeem op te zetten met ondersteuningsvragen voor verschillende dienstverleners.

2. *Ondersteunen bij capaciteitsontwikkeling van initiatieven*.

De essentie van een energiegemeenschap is dat zij zelf de regie voert over een energieproject. De EDO neemt die verantwoordelijkheid niet over. Wel ondersteunt EDO lokale initiatieven bij het versterken van de capaciteit opdat zij in staat zijn het project in eigen hand te houden.

Dat doet de EDO op twee manieren:

1. door trainingen en scholingstrajecten aan te bieden. Waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van bestaand aanbod, bijvoorbeeld van Energie Samen en Buurt Warmte. Het kunnen ook op de Amsterdamse situatie toegesneden maatwerktrainingen zijn;

2. door coaching aan te bieden die erop is gericht de lokale kracht en eigen verantwoordelijkheid te versterken. Deze capaciteitsontwikkeling draagt bij aan de effectiviteit van de energiegemeenschappen, en voorkomt dat ze te veel gaan leunen op de EDO.

Daarbij is een onderscheid te maken tussen de ondersteuning die Oranje Energie biedt aan bewoners die net starten met een energie initiatief, en de ondersteuning van de EDO aan gevorderde energiegemeenschappen. Het aanbod wordt op elkaar afgestemd. De afstemming tussen Oranje Energie en APEC is al gaande in de voorbereiding naar de oprichting van de EDO.

*3. Begeleiden bij toegang tot financiën*

De EDO ondersteunt initiatieven bij het vinden van financieringsmogelijkheden voor de verschillende fasen van hun energieproject. Het doel is ervoor te zorgen dat de projecten van energiegemeenschappen bij de faseovergangen, bij een positief besluit (go besluit), door kunnen en draagvlak en momentum vasthouden. Hierbij zijn er in ieder geval drie potentiële rollen die de EDO kan spelen:

a. *Wegwijzer naar subsidies en andere financieringsmogelijkheden.* Deze rol speelt de EDO in ieder geval door een overzicht te bieden van relevante subsidies, fondsen en lening faciliteiten en door energiegemeenschappen proactief te wijzen op (nieuwe) subsidie- en andere financieringsmogelijkheden. De Amsterdamse subsidieregeling RVDI die in ieder geval in 2026 geldt, is één van de subsidies waarnaar verwezen kan worden. Daarbij wordt er met de gemeente afgestemd wat door RVDI en wat door EDO gefinancieerd kan worden.

b. *Ondersteuning bij aanvragen*. De EDO kan diensten leveren aan energiegemeenschappen om hen te ondersteunen bij de aanvraag. Dit kan variëren van het geven van advies tot het gedeeltelijk of zelfs geheel uit handen nemen van de aanvraag. Er zullen criteria opgesteld worden om te bepalen welke mate van ondersteuning in welke gevallen passend is en kan worden geboden.

c. *Signaleren van behoeften t.a.v. financiering van projecten.* Deze kennis zal gedeeld worden met APEC, gemeente en eventueel relevante anderen met het doel tot nieuwe financieringsinstrumenten te komen. Ook zal hierover contact worden onderhouden met Energie Samen.

In alle gevallen ligt de verantwoordelijkheid en het besluit tot realisatie van een energieproject bij de energiegemeenschappen. De EDO adviseert zo goed mogelijk over de mogelijkheden, beperkingen, kansen en uitdagingen. De energiegemeenschap bepaalt wat daarmee te doen.

De gemeente Amsterdam biedt mogelijkheden met subsidieregelingen en tenders. Daarnaast bestaan er provinciale, landelijke en Europese mogelijkheden tot financiële ondersteuning van energiegemeenschappen. De EDO zal zorgen goed op de hoogte te komen van financieringsmogelijkheden en energiegemeenschappen wijzen op mogelijk relevante opties.

*4. Ondersteunen met backoffice diensten*

De EDO biedt energiegemeenschappen die daar behoefte aan hebben toegang tot professionele backoffice diensten, zodat zij zich primair op de inhoud kunnen richten. Te denken valt daarbij aan ondersteuning met een professional op het gebied van HR, loonadministratie, boekhouding en communicatie. Ook kan het gaan om administratieve systemen, een basis voor websites en standaard overeenkomsten op uiteenlopende gebieden. Door APEC is reeds het initiatief genomen standaard statuten voor nieuwe gemeenschappen te doen opstellen.

Ook hierbij blijven de controle en verantwoordelijkheid te allen tijde bij de energiegemeenschappen zelf liggen. De EDO ondersteunt bijvoorbeeld door templates te ontwikkelen en aan te bieden (bijvoorbeeld voor websites of statuten), adviezen, simpele dienstverlening, en als wegwijzer naar meer specialistische ondersteunende dienstverleners (zoals boekhouders).

**Uitkomsten:**

De eerste door de EDO gesteunde energiegemeenschappen hebben in 2026 stappen gezet in de ontwikkeling van hun energieproject. Daarbij is de helft van deze energiegemeenschappen in een dermate verre fase van ontwikkeling gekomen dat zij zich naar verwachting gedurende 2027 op eigen kracht verder kunnen ontwikkelen, terwijl de andere helft in 2027 nog verdere ondersteuning vanuit de EDO zal krijgen. Van de bestaande 20 volwassen energiegemeenschappen wordt verwacht dat de meeste een beroep op EDO zullen doen op enige wijze voor backoffice diensten, advies over subsidiemogelijkheden en/of trainingen en deels op technische en juridische expertise bij projectontwikkeling.

**II. Activiteiten die de ondersteunende infrastructuur voor energiegemeenschappen helpen op te bouwen**

**Doel:**

Neerzetten van de basis voor standaardisatie, kennisborging en -deling voor energiegemeenschappen in Amsterdam.

**Aanpak en Activiteiten:**

*1. Bouwen aan een Amsterdams netwerk voor kennisdeling.*

De EDO ondersteunt energiegemeenschappen (in wording) bij de toegang tot kennis. Hierbij fungeert zij als bewegwijzering (met wie moet je praten, welke info nodig en waar te vinden) en als verbinder (bijvoorbeeld door bijeenkomsten te organiseren).

Dat doet de EDO op twee manieren.

a. Door het faciliteren van een lerend netwerk waarin energiegemeenschappen onderling praktijkervaringen en kennis met elkaar delen. In dat netwerk inspireren en bemoedigen ze elkaar. In de bijeenkomsten van dit netwerk kunnen ook de gemeente Amsterdam, bedrijven, kennisinstellingen en andere stakeholders zoals partijen uit het netwerk van Oranje Energie deelnemen. Als onderdeel van deze taak coördineert de EDO de kennisagenda voor verdere ontwikkeling van kennisproducten en standaarden. Hierbij stemt zij af met zowel Oranje Energie, APEC als gemeente zodat erop wordt voortgebouwd op bestaande netwerken en deze verder verrijkt worden.

b. Door relevante kennis te ontsluiten voor energiegemeenschappen en andere stakeholders. Dat kan op reeds bestaande kennisplatforms (bijvoorbeeld Open Research Amsterdam en op het landelijke kennisplatform van Energie Samen zoals aangeraden in de Pilot EDO). Indien nodig kan daarvoor een eigen kennisplatform worden opgebouwd. Hierbij ontwikkelt EDO zowel statische als dynamische kennis, identificeert zij knelpunten en documenteert zij wat er ontwikkeld wordt. Daarbij ontsluit zij bestaande kennis (o.a. van Energie Samen, plus lokale kennis), en documenteert en deelt zij nieuwe kennis wanneer die niet extern beschikbaar is.

*2. Ontwikkelen van standaarden voor energieprojecten*

De ontwikkeling van processtandaarden en inhoudelijke templates door de EDO wordt een belangrijk resultaat van de EDO, waarmee wordt bijgedragen aan lagere kosten en minder afhankelijkheid van externe bureaus. Daarmee wordt kennis in de stad ook beter geborgd, binnen de EDO. Processtandaarden, om te komen van eerste initiatief tot exploitatie van energieprojecten, bieden duidelijkheid aan energiegemeenschappen, gemeente en andere betrokken partijen. Het biedt ook procesverbetering en kostenreductie door ontwikkeling van standaardproducten door de EDO. De gemeente (o.a. gebiedsregisseurs en IB) en EDO werken samen processtandaarden uit, waar relevant met overige stakeholders (zoals PWB, Energie Samen of Buurtwarmte). Voor de EDO zelf is het een kapstok om initiatieven goed te ondersteunen en de voortgang van initiatieven te monitoren. Ze voorkomen dat initiatieven doodlopende paden inslaan en daarmee onnodig werk en verlies van tijd en energie. Met

heldere processtandaarden, kunnen alle betrokken partijen zich daartoe verhouden en worden praktijkervaringen ermee onderling beter uitwisselbaar. Dat gaat helpen om de afstemming en samenwerking tussen verschillende partijen eenvoudiger en effectiever te maken. Voor warmte werkt de gemeente Amsterdam al met Coöperatie Buurtwarmte samen aan een proces standaard die geschikt is voor de Amsterdamse context die zoveel mogelijk geïntegreerd zal worden met het gemeentelijk Stappenplan Warmte. Ook de ontwikkeling en toepassing van inhoudelijke templates (b.v. business cases) zal bijdragen aan het professionaliseren en soepeler laten lopen van de energieproject ontwikkelingsprocessen.

Daarnaast zal gewerkt worden aan standaardisatie van zaken als inkoopprocedures en materialen. Dit kan leiden tot versimpeling en versnelling van ontwikkelingen door het onderbouwd aanreiken van oplossingen. Zeker op het gebied van warmte is hieraan behoefte en kunnen aanzienlijke voordelen worden behaald voor toekomstige projecten.

**Uitkomsten**

- Zes grotere themabijeenkomsten waarin energiegemeenschappen en andere stakeholders gezamenlijke lessen uitwisselen en (gestandaardiseerde) ontwikkelprocessen en waarin best practices gedeeld worden.
- Meerdere kleinere bijeenkomsten en werksessies waarin energiegemeenschappen en andere stakeholders rondom inhoudelijke en praktische vragen ervaringen en kennis uitwisselen.
- Het opzetten van een website die mede als wegwijzer fungeert naar bestaande kennis (bij derden) en die lokale kennis documenteert. Daarnaast zal gebruikgemaakt worden van Open Research Amsterdam conform de aanbevelingen uit de Pilot EDO.
- Een hernieuwde versie van het gemeentelijke stappenplan warmte waarin de aansluiting met de processen van Buurtwarmte en de activiteiten van de EDO gemaakt zijn.
- In samenwerking met de gemeente (waar mogelijk) standaardiseren en vastleggen van processen, materialen etc. voor andere energieprojecten (bijvoorbeeld solar carports, integratieprojecten).

**III. Activiteiten die nodig zijn om de EDO op te zetten**

**Doel:**

Het opzetten van een functionerende Energie Diensten Organisatie

**Aanpak en Activiteiten:**

De Energie Diensten Organisatie bestaat nog niet. Om daadwerkelijke oprichting te effectueren, dient eerst een team te worden aangetrokken dat de EDO kan opzetten. Omdat ervoor gekozen is de EDO als losse afdeling onder de APEC te organiseren (i.p.v. als nieuwe organisatie neer te zetten) kan de EDO relatief snel van start in de uitvoering van haar taken, omdat bepaalde basisinfrastructuur (IT, huisvesting, HR) al door APEC is gerealiseerd. Daarnaast zijn er direct een aantal stappen die de EDO dient te zetten om operationeel te worden:

- opstellen van profielen, werven en inwerken van een team;
- uitwerken van de dienstverleningsafspraken met energiegemeenschappen;

- uitwerken van samenwerkafspraken met andere stakeholders;
- opzetten van een communicatieplan, inclusief website met daarin de start van een Amsterdams kennisplatform;
- inrichten kennisplatform (met Energie Samen landelijk en Open Research Amsterdam);
- organiseren van een pool van experts (individuen en organisaties) die de benodigde expertise kunnen leveren aan energiegemeenschappen;
- organiseren van een levend netwerk van ervaringsdeskundigen in de stad.

**Uitkomsten:**

Een functionerende EDO met een team van 3 formatieplaatsen (van 32 uur per week) vaste staf, een pool van externe experts/ dienstverleners en goede samenwerkrelaties met de belangrijkste stakeholders en professionele dienstverlening richting energiegemeenschappen.

Een duidelijke positionering in Amsterdam, met een duidelijke website.

**Tabel: Samenvatting van Doelen, Activiteiten en Resultaten EDO 2026/2027**

| Doel | Activiteit | Verwacht resultaat in 2026/2027 |
|---|---|---|
| De eerste energiegemeenschappen ondersteunen bij ontwikkeling energieprojecten, streven is 20-30 initiatieven te ondersteunen | Begeleiden op maat, incl. planvorming, fasering, formats, advies, doorverwijzing, ondersteunen samenwerking gemeente en andere stakeholders | Eerste initiatieven zetten stappen in projectontwikkeling geholpen door EDO; helft kan vanaf 2027 zelfstandig verder |
| | Inzetten deskundige adviseurs en projectleiders (initiatief tot realisatie) | Verminderen afhankelijkheid externe bureaus, versnelling energietransitie |
| | Capaciteitsopbouw via trainingen en coaching | Initiatieven blijven zelf aan zet en worden effectiever |
| | Ondersteunen bij financiering (wegwijzer, aanvraaghulp) | Betere toegang tot geldstromen, projecten kunnen door bij go-besluit |
| | Aanbieden van backoffice diensten (HR, boekhouding, templates) | Initiatieven kunnen zich focussen op inhoud; basis op orde |
| Ondersteunende infrastructuur opbouwen | Opzetten lerend netwerk, bijeenkomsten, coördinatie kennisagenda | 6 grote themabijeenkomsten, meerdere kleinere sessies |
| | Toegang tot kennis organiseren via platforms en eigen website | Website als wegwijzer en kennisbron gelanceerd |
| | Ontwikkelen processtandaarden voor energieprojecten | Warmte-stappenplan vernieuwd; eerste standaardisatie andere projecten |

| Doel | Activiteit | Verwacht resultaat in 2026/2027 |
|---|---|---|
| EDO opzetten | Werving en inwerken team, opbouwen nauwe relaties gemeente en andere stakeholders | Team van 3 fte en pool van externe experts actief |
| | Uitwerken dienstverlenings- en samenwerkingsafspraken | Heldere afspraken met energiegemeenschappen en stakeholders |
| | Communicatieplan en website opzetten | Website met kennisplatform en duidelijke EDO-positionering in Amsterdam |

**3. Samenwerking**

De EDO wordt een onderdeel van de APEC. De organisatie inrichting wordt in hoofdstuk 4 verder toegelicht. De EDO werkt nauw samen met verschillende stakeholders en draagt onder andere bij aan de soepele samenwerking tussen energiegemeenschappen en de gemeente. Het veld waarin individuele energiegemeenschappen opereren is redelijk complex en bevat naast APEC organisaties Oranje Energie, niet in APEC georganiseerde energie coöperaties, LEC's, woningcorporaties, VvE's, Waternet, Westpoort Warmte, netbeheerder Liander, servicebedrijven van Alliander (Firan, DEP), Vattenfall, aannemers en adviesbureaus, Energie Samen (landelijk en Noord-Holland) en Buurtwarmte.

Daarnaast heeft een energiegemeenschap contact met verschillende afdelingen van en mensen bij de gemeente, waarbij de gemeente een scala van verschillende rollen heeft.

De energiegemeenschappen voeren altijd de regie over hun eigen energieproject. Met een deel van de bovengenoemde stakeholders hebben zij in alle gevallen te maken. Met sommige andere stakeholders (specifieke woningcorporaties, aannemers en adviesbureaus) hebben ze alleen te maken wanneer hun locatie en keuzes hen daartoe brengen.

De EDO zal directe relaties opbouwen met de verschillende relevante stakeholders en een brugfunctie vervullen. Waar standaardisatie in de samenwerking tussen die partijen en afzonderlijke energiegemeenschappen zinvol is, zal de EDO daar een proactieve rol in vervullen. In ieder geval zal de EDO de energiegemeenschappen ondersteunen bij het tijdig in beeld krijgen van relevante stakeholders, het leggen van contacten en bij het vormgeven van een constructieve samenwerking.

De EDO werkt nauw samen met de gemeente om in contact te komen met de relevante stakeholders en vandaar met hen te komen tot goede samenwerkafspraken.

**Samenwerking Energiegemeenschappen met gemeente**

Eerdere ervaringen van energiegemeenschappen hebben uitgewezen dat alleen al de navigatie door de verschillende benodigde gemeentelijke afdelingen ingewikkeld is en niet vanzelf soepel loopt. Daartoe worden in het eerste half jaar in samenwerking met de gemeente concrete samenwerkafspraken gemaakt over de verschillende werkgebieden (warmte, zon, wind, besparing, integratie) en de overkoepelende zaken (zoals fasering en proces van ontwikkelingsfases van energieprojecten en monitoring en evaluatie)

Daarbij spelen de gebiedsregisseurs (in ieder geval bij warmteprojecten) een belangrijke rol in het vinden van de juiste paden binnen de gemeente, het duiden van welke processen het

energieproject moet doorlopen, het beoordelen van de overgang naar een nieuwe projectontwikkelingsfase en het openen van de noodzakelijke deuren binnen de gemeente en elders. Ook bij het vinden van koppelkansen bij bijvoorbeeld herbestrating, groen in de wijk, waterafvoer en andere infrastructurele ambities van de gemeente zijn ze van belang. De gebiedsregisseur treedt daarbij op als een soort poortwachter richting de gemeente, als regisseur van de verschillende relevante gemeentelijke rollen en als procesverantwoordelijke bij het komen tot gemeentelijke besluitvorming. Ook spelen zij een rol bij het leggen van contact en het in gang zetten van betrokken partijen zoals woningbouwcorporaties.

Randvoorwaarden vanuit de gemeente moeten helder zijn. Dit geldt zowel bij het uitvoeren van wettelijke taken als wanneer de gemeente een rol speelt bij financiering. Wanneer daar onduidelijkheid/ frictie bestaat, wordt het een onderwerp voor publiek-civiel overleg tussen de gemeente en de APEC.

De energiegemeenschappen organiseren en 'regisseren' zichzelf en worden daarbij ondersteund door de EDO. Hier spelen de energiegemeenschappen dus in de rol van opdrachtgever en werken zij samen met EDO en eventueel andere partijen aan het realiseren van hun duurzame energieproject.

Bij een nieuw project van een energiegemeenschap is er vanaf het begin afstemming tussen de gebiedsregisseur, de EDO ondersteuner(s) en de energiegemeenschap. Hierbij worden de onderlinge rollen en projectinrichting expliciet gemaakt en wordt in feite geopereerd als een soort organisatie overkoepelend projectteam. Dit geldt zeker voor grotere en complexere projecten op het gebied van warmte en wind en in voorkomende gevallen ook op andere gebieden.

**Inzicht uit de EDO Pilot Project (uitgevoerd door Buurtwarmte)**

Verschillende mogelijke rollen die de gemeente speelt bij energieprojecten

- **Regierol in de warmtetransitie**. Op grond van WCW en WGIW, uitgewerkt in beleidskaders zoals TVW en warmteprogramma, in aanwijzingsbevoegdheid warmtebedrijf op warmtekavel, bevoegdheid een wijk van het gas af te sluiten, in strategieën zoals participatiestrategie (samenwerking met de stad), bronnenstrategie, kavelstrategie, ongelijk investeren voor gelijke kansen, voorbereiding voor oprichting van een Publiek Warmtebedrijf en in programma's gericht op mobilisatie en samenwerking met bepaalde doelgroepen zoals met energiegemeenschappen, woningcorporaties en programma voor verduurzaming VvE's.
- **Informeren/communiceren/participatie**. Draagvlak onder bewoners creëren voor de warmte en energietransitie.
- **Subsidiegever/ opdrachtgever.** Regeling Ruimte voor duurzaam initiatief (verkenning en haalbaarheid) voor initiatieven, opdrachtgever van Oranje Energie voor aanjagen initiatieven en EDO voor ondersteuning van initiatieven vanaf het punt dat ze georganiseerd zijn.
- **Ondersteuner en dienstverlener**. Gebiedsregisseurs, duurzaamheidscoördinator, participatieadviseur maar ook inzet van IB of waternet op technische studies, of archeologische dienst, of afdeling wonen.
- **Verhuurder of verpachter**. In het geval van beschikbaar stellen gemeentelijk vastgoed.
- **Aanjager wningverduurzaming**. Via het isolatieoffensief stimuleert gemeente Amsterdam de verduurzaming van bestaande woningen.

- **Controleur.** Inzet IB om kwaliteit te borgen van technische en financiële studies, controle op gebruik subsidiegelden gekoppeld aan verantwoording door initiatief of organisatie die gelden van de gemeente ontvangt.
- **Vergunningverlener en handhaver.** Afdeling infrastructuur en ondergrond, omgevingsdienst.
- **Financier van warmtebedrijf.** Aandeelhouder, garantsteller of lening verstrekker.

***Concluderend***

De gemeente is verantwoordelijk voor beleid ten aanzien van de ondersteuning van energiegemeenschappen en natuurlijk voor wettelijk aan haar toekomende taken. De gemeente geeft de kaders waarbinnen energieprojecten van energiegemeenschappen gerealiseerd mogen worden. De gemeente biedt daarbij helderheid over de randvoorwaarden, beleidskaders en te doorlopen stappen in de realisatie van een energieproject.

De EDO biedt daadwerkelijke ondersteuning aan energiegemeenschappen om hun energie project te realiseren waarbij de gemeenschappen altijd verantwoordelijk blijven voor alle aspecten van het project.

In de eerste anderhalf jaar wordt er van beide kanten proactief gehandeld in het opzetten en vormgeven van een goede samenwerking. Daarbij is ruimte om te leren, bij te sturen en de benodigde samenwerkstructuren verder vorm te geven.

## 4. Organisatie en Governance

De EDO wordt een apart onderdeel van de APEC organisatie. Daarbij is het belangrijk dat de relaties tussen de relevante gemeentelijke afdelingen, andere stakeholders en de EDO en de rest van APEC goed geborgd worden. Daarom wordt nauw samengewerkt met de bestaande ondersteuners en stakeholders om te voorkomen dat er overlap tussen werkzaamheden plaatsvindt. Zie voor aanvullende informatie over de organisatie en governance van de EDO ook het separate EDO organisatieplan dat binnen de publiek – civiele samenwerking met de gemeente is opgesteld. Dat plan biedt verdere kaders waarbinnen de doelen en activiteiten van het subsidieplan EDO 2026/ 2027 plaats gaan vinden.

### Organisatiestructuur en governance APEC en EDO

#### *APEC*

APEC is de koepel van Amsterdamse energiegemeenschappen en werkt op beleids- en managementniveau samen met de gemeente Amsterdam. Dat biedt de energiegemeenschappen een plek aan tafel bij de totstandkoming van strategische keuzes over de Amsterdamse energietransitie. De APEC brengt daarbij de ambities, kennis en ervaringen van de energiegemeenschappen in. De APEC heeft een onbezoldigd bestuur dat de directeur aanstuurt. Het bestuur is vertegenwoordigd in het opdrachtgeversoverleg van de publiek – civiele samenwerking energiegemeenschappen van APEC en gemeente.

#### *EDO*

De EDO zal functioneren als een losse uitvoerende afdeling binnen APEC. De leidinggevende van het EDO team rapporteert direct aan het bestuur van APEC. Ook zijn de middelen van de EDO geoormerkt en heeft de EDO haar eigen doelstellingen, team, activiteiten en relaties met de gemeente (uitvoering, Ingenieurs Bureau etc.). Verder is er nauw contact met de rest van APEC, zowel tussen de directeur van APEC en de leidinggevende van het EDO team als tussen beide teams. Beide zijn in hetzelfde kantoor gehuisvest. Aldus zijn de lijnen tussen uitvoering en strategische sturing (o.a. samenwerking met de gemeente op beleidsniveau) kort, zodat de aansluiting tussen plan en praktijk optimaal gewaarborgd is.

#### *EDO Team en flexibele schil*

De EDO zal in het begin bestaan uit een team van 3 medewerkers: een leidinggevende en twee algemeen medewerkers. Dit team zal worden geworven en samengesteld door APEC zodra deze subsidie aan EDO officieel is toegekend. Voor de teamleden gelden de volgende profielen.

- Een leidinggevende die zowel kennis heeft van de ontwikkeling van energieprojecten als van het opzetten van nieuwe dienstverlenende organisaties.
- Teamleden die inhoudelijke kennis hebben van energiegemeenschappen, energieprojecten en/ of ervaringen hebben met het bieden van pragmatische dienstverlening/ ondersteuning aan burgerinitiatieven en andere maatschappelijke initiatieven. Daarbij zal ook gezocht worden naar tenminste een teamlid die kwaliteiten heeft m.b.t. communicatie en kennisdeling. Deze persoon zal primair verantwoordelijk zijn voor het breder ontsluiten van kennis.

De vaste teamleden zorgen voor de eerstelijns hulp aan energiegemeenschappen en voor het eenduidig articuleren van de behoeften van de gemeenschappen wanneer zij daarvoor aankloppen bij de EDO. De inzet van de flexibele schil begint waar kennis en/of beschikbaarheid van de vaste medewerkers onvoldoende zijn om in de vraag te voorzien.

Daarnaast werkt EDO met een flexibele schil van aanbieders van de door de energiegemeenschappen gevraagde diensten. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan

- mensen en organisaties die al ervaring hebben bij het uitvoeren van projecten in andere energiegemeenschappen en energie coöperaties in Amsterdam. Dit kunnen leden van APEC zijn maar ook andere organisaties zoals bijvoorbeeld Ecostroom;
- andere partijen die de gevraagde diensten leveren (zoals mogelijk het Ingenieurs Bureau). Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van energiegemeenschappen wordt de benodigde expertise georganiseerd. Daarbij hebben energiegemeenschappen zelf ook een vrijheid in de keuze van de partijen waarmee zij willen samenwerken en fungeert de EDO als wegwijzer, adviseur en (waar zinvol) organisator van diensten.

Waar relevant kan het vaste team in 2027 en de jaren erna nog worden uitgebreid. Wanneer meer duidelijkheid ontstaat over de vraag van energiegemeenschappen, zullen mensen uit de flexibele schil in vaste dienst kunnen komen. Hiervoor is het noodzakelijk dat zeker is dat naar hun expertise zoveel vraag is dat dit een vast verband rechtvaardigt.

**Structuur voor Samenwerking EDO - Gemeente**

Om de samenwerking tussen de gemeente, de EDO en APEC goed vast te leggen in duidelijke samenwerkafspraken en structuren zijn in de tabel hieronder de hoofdzaken weergegeven. De samenwerkstructuur zal door de EDO en gemeente gezamenlijk in 2026 verder worden uitgewerkt, nadat de EDO gestart is Daarbij is er ruimte voor groei in de praktijk van het samenwerkingsmodel. Het gedeelde doel om de energiegemeenschappen te ondersteunen om hun rol in de energietransitie te spelen en de EDO daartoe in positie te brengen, is daarbij leidend. In 2026 wordt samenwerking met de gebiedsregisseurs en het Ingenieursbureau (IB) gezocht en gezamenlijk ingevuld. Vervolgens wordt zoals eerder toegelicht ook de samenwerking met andere afdelingen zoals de directie wonen, infrastructuur (kabels en leidingen) en andere partijen zoals woningbouwcorporaties concreter ingevuld.

Het proces richting samenwerking omvat:

- het bepalen van de kerntaken van de verschillende partijen;
- het vinden van een gezamenlijke grond voor samenwerking in gemeenschappelijke doelen;
- de inventarisatie van beschikbare kwaliteiten/mankracht/tools en de voorwaarden waaronder hierop een beroep kan worden gedaan;
- de samenwerking in de praktijk testen;
- evaluatie en lering trekken en op basis daarvan verdere keuzes maken over taakverdeling. Er blijft regelmatige afstemming om de samenwerking goed te houden en te verbeteren.

**Samenwerkstructuur bij start samenwerking tussen EDO en Gemeente**

| **Doel afspraak** | **Type** | **Team** |
|---|---|---|
| Operationele afstemming | EDO Project en team: Vast overleg op uitvoeringsniveau tussen gemeentelijke uitvoerders en EDO medewerker | • Ambtenaren van relevante werkgebieden (warmte, zon, wind, besparing, integratie)<br>• EDO medewerkers |
| Strategisch overleg: sturing, monitoring en evaluatie | Strategisch EDO overleg waarin zowel de gemeente als APEC vertegenwoordigd zijn en gemonitord, geëvalueerd en bijgestuurd wordt. In leerjaar 2026 zal dit vermoedelijk vaker nodig zijn om zaken goed aan te sturen. | • Vertegenwoordiger gemeente<br>• Vertegenwoordiger APEC |
| Escalatieroute | Escalatieroute: wanneer gemeente en APEC er niet uit komen en tegenover elkaar staan. | Primair via directeur APEC en Programmamanager energiegemeenschappen. Wanneer daar ook geen oplossing kan worden gevonden is de route via de opdrachtgever Energiegemeenschappen gemeente en bestuur APEC en bestuurlijk overleg tussen Wethouder en bestuur van APEC |
| Financiering EDO | Langdurige financiële (subsidie) relatie | Vijfjarige financieringsruimte met continue 'evaluatie/ bijsturing' o.a. via strategisch overleg en subsidietoekenning (voorwaarden, evaluatie, e.d.)<br>De financiering omvang en allocatie kunnen bij iedere nieuwe toekenning worden bijgesteld, mits zodanig dat niet onnodig gaten vallen in de continuïteit van werkzaamheden. |
| Aanvullende afstemming | Overige relevante samenwerkstructuren op bijvoorbeeld niveau van individuele projecten | Nader uit te werken |

**Samenwerking Oranje Energie, APEC en EDO**

Naast de gemeente werkt de EDO nauw samen met Oranje Energie. Oranje Energie en APEC staan al in nauw contact en maken afspraken over hoe zij samenwerken om nieuwe energiegemeenschappen te kunnen laten ontkiemen (Oranje Energie) en kunnen begeleiden naar volwassenheid waarbij zij daadwerkelijk energieprojecten realiseren (APEC). De EDO heeft daarbij een expliciete rol in het ondersteunen van energiegemeenschappen die een bepaalde mate van volwassenheid hebben bereikt. Daartoe is er zowel met de rest van de APEC als met Oranje Energie nauw contact over welke nieuwe energiegemeenschappen eraan komen met ondersteuningsvragen, welk type vragen zij hebben, welk soort begeleiding zij zoeken, en welke kansen en barrières er zijn voor energiegemeenschappen.

Concreet vindt daarbij in 2026 samenwerking plaats d.m.v.:

- Koppelen en in direct contact brengen van energiegemeenschappen met elkaar, met partners en aanbieders van diensten
- Gezamenlijke evenementen: netwerken en kennis uitwisselen
- Kennis delen, borgen en ontsluiten via de website, evenementen en begeleiding
- Ondersteuning: bijvoorbeeld door de EDO al te introduceren in de ondersteuning die Oranje Energie aan energie-initiatieven biedt die zich nog niet hebben ontwikkeld als energiegemeenschap. Aldus wordt hen al in een vroeg stadium helderheid gegeven over de noodzakelijke ontwikkelstappen en het type begeleiding dat dan vanuit de EDO voorhanden is
- Ophalen van praktijkervaringen en deze (via APEC) voeden aan gemeente en andere partners in de publiek – civiele samenwerking zodat ook in de beleidscontext en bij strategische keuzes ervaringen uit de praktijk meegenomen kunnen worden.
- Geregeld werkoverleg met het doel trends, knelpunten en behoeften te identificeren en in actie om te zetten.

## 5. Begroting

In 2026 wordt de EDO opgericht en start zij met haar dienstverlening. Het eerste subsidiejaar loopt van 1 juli 2026 tot 1 januari 2028. Daarbij is de verwachting dat er € 1.840.000 aan kosten wordt gemaakt. Voor deze eenmalige overschrijding van een kalenderjaar is gekozen om een voldoende lange periode te hebben om de EDO op te zetten en alle activiteiten te starten en deze zinvol te kunnen evalueren met het oog op de toekomst. Aldus is ook gegarandeerd dat resultaten en lessons learned kunnen worden betrokken in een tijdige aanvraag voor financiering in 2028. Voor de tweede helft van 2027 zal uiterlijk 1 juni van dat jaar een verdere uitwerking van de activiteiten worden voorgelegd. Het is nu nog te vroeg om daar een gefundeerde invulling aan te geven.

Meer dan 80% van de kosten bestaat uit personele kosten (intern en extern) ten behoeve van het begeleiden en ondersteunen van energiegemeenschappen en het ontsluiten en uitwisselen van expertise en kennis. De overige kosten zitten in het opzetten van de benodigde ondersteunende infrastructuur (oa IT), het organiseren van evenementen voor kennisuitwisseling en organisatiekosten.

De vaste kosten omvatten de personele kosten voor het kernteam van drie personen. En daarnaast de huisvesting, organisatie- en communicatiekosten. Het grootste deel van de activiteiten van het kernteam richten zich op het direct ondersteunen van energiegemeenschappen, het organiseren van ondersteuning van energiegemeenschappen (koppelen aan de expertise in de stad, opzetten samenwerking met gemeente en andere stakeholders) en het opzetten van de EDO (ontsluiten en delen kennis e.d.) zoals eerder in dit voorstel uitgewerkt.

De variabele kosten omvatten de inhuur van (lokale) ondersteuning voor energiegemeenschappen, waardoor de middelen dubbel ten goede komen van partijen in Amsterdam. Ten behoeve van de ondersteunde energiegemeenschap, en de lokale expertise houder (vanuit bestaande energiegemeenschappen en andere lokale partijen) die de gevraagde ondersteuning biedt.

Ook zitten er variabele kosten in de opbouw van de nodige infrastructuur om de ondersteuning van energiegemeenschappen, kennisopbouw, borging en uitwisseling nu en in de toekomst te verzorgen (o.a. kennisbank, standaardisatie, bijeenkomsten. In de begrotingstabel hieronder staat een verdere uitsplitsing per post, gekoppeld aan de bijbehorende doelen en activiteiten.

### *Inkomsten*

Het ligt in de verwachting dat het aantal gemeenschappen dat doorgroeit naar een fase waarin gesubsidieerde dienstverlening en advies niet logisch meer is, jaarlijks groeit. Met ingang van 2028 worden daarom ook andere inkomsten verwacht. Deze komen van gemeenschappen die diensten van de EDO afnemen en daarvoor betalen met middelen die zij elders verwerven. Met ingang van 2028 wordt gerekend op een groeiend aantal meer ontwikkelde gemeenschappen die tegen betaling diensten afnemen. Zij kunnen daarbij kiezen tussen de EDO en haar partners en andere, eventueel commerciële partijen. In het eerste jaar zal dit nog niet aan de orde zijn.

***Aantal te bedienen gemeenschappen per jaar***

In 2026/2027 wordt voornamelijk op basis van ramingen van Oranje Energie op 15 tot 25 nieuwe energiegemeenschappen gerekend. Daarnaast zijn er bestaande energiegemeenschappen die bij de EDO ondersteuning kunnen aanvragen. Voor 2026/2027 streven we naar ondersteuning van 20-30 projecten van energiegemeenschappen. Vanaf 2028 worden jaarlijks 50 nieuwe gemeenschappen verwacht terwijl er ook een aantal uitstromen, omdat zij in een fase zijn gekomen waarin geen ondersteuning vanuit de EDO meer nodig is. Op basis van jaarlijkse evaluatie kan tot een verschuiving van flexibele naar meer vaste inzet leiden als dat de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening door de EDO verbetert. *Voorlopige prognose van het aantal te bedienen energiegemeenschappen in Amsterdam.*

| **JAAR** | **2026/2027** | **2028** | **2029** | **2030** |
|---|---|---|---|---|
| **Gemeenschappen** | **20-30** | **50** | **80** | **105** |

| **Begroting - 1 juli 2026 – 1 januari 2028** | | |
|---|---|---|
| **Exploitatie** | | |
| | **Activiteiten** | **Kosten** |
| Leidinggevende EDO (fulltime)<br><br>*Geschatte tijdsinvestering 2026/2027*<br><br>*25 % leidinggeven*<br><br>*30 % overleg, rapportage, evaluatie en afstemming gemeente e.a. partners*<br><br>*25 % Opbouw EDO en ondersteunende infrastructuur* | EDO opzetten, waaronder:<br><br>werving en inwerken team, opbouwen nauwe relaties met gemeente en andere stakeholders;<br><br>uitwerken dienstverlenings- en samenwerkingsafspraken;<br><br>afspraken over doorverwijzing, ondersteunen;<br><br>werven deskundige adviseurs en projectleiders (initiatief tot realisatie). | 168.000 |

| | | |
|---|---|---|
| Medewerker EDO 1 (fulltime)<br><br>*Geschatte tijdsinvestering 2026/2027*<br><br>*30 % Opbouw EDO en ondersteunende infrastructuur* | Begeleiden op maat, incl. doorverwijzing, ondersteunen samenwerking gemeente en andere stakeholders<br><br>werven deskundige adviseurs en projectleiders (initiatief tot realisatie)<br><br>Ondersteunen bij financiering (wegwijzer, aanvraag hulp) | 60.000,- |
| Medewerker EDO 2 (fulltime)<br><br>*Geschatte tijdsinvestering 2026/2027*<br><br>*75% Opbouw EDO en ondersteunende infrastructuur* | Communicatieplan en website opzetten<br><br>Toegang tot kennis organiseren via platforms en eigen website<br><br>Opzetten lerend netwerk, bijeenkomsten, coördinatie kennisagenda<br><br>Ontwikkelen processtandaarden voor energieprojecten<br><br>Aanbieden van backofficediensten (HR, boekhouding, templates) | 125.000,- |
| Huur, IT, Communicatie, benodigde hardware en software e.d. | | 80.000,- |
| Opzetten benodigde EDO basis infrastructuur (kennisplatform, CRM, standaardisatie van ondersteuning en processen, e.d.) | Toegang tot kennis organiseren via platforms en eigen website<br><br>Ontwikkelen processtandaarden voor energieprojecten<br><br>Aanbieden van backofficediensten (HR, boekhouding, templates) | 110.000,- |
| **Totale uitgaven tbv exploitatie** | | **543.000** |
| **Activiteiten** | | |
| | **Activiteiten** | **Kosten** |
| Leidinggevende EDO (fulltime)<br><br>*20% Ondersteuning energiegemeenschappen* | Begeleiden op maat, incl. planvorming, fasering, formats, advies, doorverwijzing, | 42.000,- |

| | | |
|---|---|---|
| | ondersteunen samenwerking gemeente en andere stakeholders<br><br>Inzetten deskundige adviseurs en projectleiders (initiatief tot realisatie)<br><br>Capaciteitsopbouw via trainingen en coaching | |
| Medewerker EDO 1 (fulltime)<br><br>*Geschatte tijdsinvestering 2026/2027*<br><br>*70 % Ondersteuning energiegemeenschappen* | Begeleiden op maat, incl. planvorming, fasering, formats, advies, doorverwijzing<br><br>Inzetten deskundige adviseurs en projectleiders (initiatief tot realisatie)<br><br>Capaciteitsopbouw via trainingen en coaching<br><br>Ontwikkelen processtandaarden voor energieprojecten<br><br>Ondersteunen bij financiering (wegwijzer, aanvraag hulp) | 135.000,- |
| Medewerker EDO 2 (fulltime)<br><br>*Geschatte tijdsinvestering 2026/2027*<br><br>*25 % Ondersteuning energiegemeenschappen* | Opzetten lerend netwerk, bijeenkomsten, coördinatie kennisagenda<br><br>Ontwikkelen processtandaarden voor energieprojecten<br><br>Aanbieden van backofficediensten (HR, boekhouding, templates) | 55.000,- |
| Huur, IT, Communicatie, benodigde hardware en software e.d. | | 35.000,- |
| O.a. Kennisuitwisselings evenementen, trainingen (voor energiegemeenschappen) | Capaciteitsopbouw via trainingen en coaching<br><br>Opzetten lerend netwerk, bijeenkomsten, coördinatie kennisagenda<br><br>Ontwikkelen processtandaarden voor energieprojecten | 70.000,- |
| Verwachte ondersteuning warmte projecten | Begeleiden op maat, incl. planvorming, fasering, formats, advies, doorverwijzing, ondersteunen samenwerking gemeente en andere stakeholders | 360.000,- |

| | | |
|---|---|---|
| | Inzetten deskundige adviseurs en projectleiders (initiatief tot realisatie) | |
| Verwachte ondersteuning overige projecten | Begeleiden op maat, incl. planvorming, fasering, formats, advies, doorverwijzing, ondersteunen samenwerking gemeente en andere stakeholders<br><br>Inzetten deskundige adviseurs en projectleiders (initiatief tot realisatie) | 540.000,- |
| Opzetten benodigde EDO basis infrastructuur (kennisplatform, standaardisatie van processen, e.d.) | Toegang tot kennis organiseren via platforms en eigen website<br><br>Opzetten lerend netwerk, bijeenkomsten, coördinatie kennisagenda<br><br>Ontwikkelen processtandaarden voor energieprojecten<br><br>Aanbieden van backoffice diensten (HR, boekhouding, templates) | 60.000,- |
| **Totale uitgaven activiteiten** | | **1.297.000,-** |
| **Totale kosten (en ondersteuningsvraag)** | | **1.840.000,-** |

***Begroting EDO 2026 - 2030***

De begroting van de Energie Diensten Organisatie bedraagt voor vijf jaar in totaal € 7.5 miljoen. Dit bedrag is niet evenredig over de jaren verdeeld.

Van de jaarlijkse budgetten bestaat steeds een deel uit vaste kosten die grotendeels bestaan uit personeelskosten. De belangrijkste taken van dit kernteam van de EDO bestaan uit het organiseren van ondersteuning van de energiegemeenschappen, direct ondersteunen van energiegemeenschappen, e.d. In 2026 en begin 2027 zal hier ook nog opbouw van samenwerkingen en organisatie en ondersteunende infrastructuur (zie elders in het voorstel) inzitten.

Een groter deel van het budget zal flexibel besteed worden aan het organiseren en extern inhuren van de gevraagde specifieke expertise. Deze expertise komt zoveel mogelijk vanuit bestaande energiegemeenschappen in de stad.

Gedurende het eerste jaar wordt de EDO in nauwe samenwerking met de energiegemeenschappen en de gemeente opgebouwd, met relatief beperkte uitgaven, de basisstructuren en dienstverlening worden ingericht en ingeregeld en de eerste projecten worden ondersteund. Er is ruimte voor gezamenlijk leren en vormgeven.

De jaren erna zal de EDO steeds meer energiegemeenschappen ondersteunen. Daardoor nemen de variabele kosten toe, maar zullen ook de vaste kosten iets toenemen doordat relevante expertise waar zinvol ook verder binnen de vaste staf wordt gebracht. Vanaf 2028 wordt een deel van de kosten van de EDO gedekt door andere inkomsten wanneer de EDO ondersteuning biedt die niet door de gemeente wordt gesubsidieerd.

Het voor EDO beschikbare meerjaren budget van € 7.5 miljoen wordt volgens deze raming nog niet geheel benut tot en met 2030. Dit is het gevolg van de vertraagde start van de EDO. Er is voor gekozen niet nu reeds een intensivering in volgende jaren te laten zien.

APEC is niet vrijgesteld van BTW-betalingen. Zij is dus BTW–plichtig. APEC kan geen BTW verrekenen. Alle aangevraagde bedragen zijn inclusief BTW.

***Meerjarenbegroting EDO***

| **JAAR** | **2026 /2027** | **2028** | **2029** | **2030** |
|---|---|---|---|---|
| **Inkomsten** | | | | |
| Budget uit subsidie | 1.840.000 | 1.650.000 | 2.000.000 | 2.010.000 |
| Overige inkomsten (activiteiten EDO ten dienste van energiegemeenschappen en betaald uit andere bronnen) | | 100.000 | 250.000 | 500.000 |
| **Inkomsten Totaal** | 1.840.000 | 1.750.000 | 2.250.000 | 2.510.000 |
| **Kosten** | | | | |
| Vast | 770.000 | 540.000 | 680.000 | 730.000 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Variabel | 1.070.000 | 1.210.000 | 1.570.000 | 1.780.000 |
| **Kosten Totaal** | 1.840.000 | 1.750.000 | 2.250.000 | 2.510.000 |

**6. Risicoanalyse en Beheersmaatregelen**

Hieronder staat een overzicht van mogelijke risico's die van invloed kunnen zijn op de EDO en de maatregelen die worden genomen om deze risico's te beheersen of te verminderen.

| Risico | **Beheersmaatregel** |
|---|---|
| Niet afdoende vraag vanuit energiegemeenschappen | Nauwe samenwerking met Oranje Energie en APEC om de pijplijn van energiegemeenschappen te vullen.<br><br>Oranje Energie heeft hierin afspraken met de gemeente en APEC m.b.t. aantallen energie-initiatieven die tot niveau ontwikkelen waarin ze volwassen genoeg zijn om te kwalificeren voor begeleiding v.d. EDO.<br><br>Eigen aanvullende communicatie en wervingsactiviteiten, aanvullend op activiteiten Oranje Energie en APEC. |
| Komen tot samenwerkafspraken met stakeholders duurt langer dan verwacht | Volgen van een twee sporenstrategie:<br><br>1) Focus op de praktijk van de begeleiding van energiegemeenschappen, de samenwerking in concrete projecten goed vormgeven en van daaruit bredere samenwerkafspraken maken.<br>2) Parallel met belangrijkste stakeholders relaties opbouwen en afspraken maken m.b.t. rolverdeling & processtandaardisatie (waar relevant en mogelijk)<br>3) Frequente communicatie met gemeente (uitvoer) en APEC (en gemeentebeleid, via APEC) voor goede afstemming en gezamenlijk optrekken. Voldoende tijd en ruimte nemen voor gezamenlijk afstemmen, leren en vormgeven. |
| Organiseren van de juiste expertise blijkt lastig | Actief gebruik maken van expertise en netwerk APEC, Gemeente en Oranje Energie.<br><br>Bij ontbrekende expertise in de markt directe communicatie met APEC & gemeente over hoe dit structureel in te vullen is (bv vanuit |

| | |
|---|---|
| | gemeentelijke diensten, door inrichten interne capaciteit EDO, of anderszins). |
| Meer vraag vanuit energiegemeenschappen dan capaciteit bij de EDO | Heldere principes onder welke voorwaarden ondersteuning geboden wordt (zie eerder in dit plan). In principe 'first comes, first served'. Bij start begeleiding een goede prognose/ begeleidingsplanning van welke capaciteit en middelen nodig zijn zodat begeleiding gedurende de benodigde periode geboden kan worden. |
| Overlap in activiteiten tussen EDO en andere stakeholders | Directe communicatie en afstemming met stakeholders. Uitgangsprincipes: samenwerken waar mogelijk en nuttig, niet doen wat anderen al goed doen. 2026 gebruiken om exacte werkveld en scope goed in te richten afgestemd op het landschap. |
| Veranderend speelveld (nationaal beleid, lokaal beleid, financieringsmogelijkheden) | Goed op de hoogte zijn van ontwikkelingen via partners & stakeholders. Deze kennis praktisch ontsluiten voor energiegemeenschappen. Flexibiliteit en pragmatische als basis in het bieden van ondersteuning in veranderende omstandigheden. |

**7. Evaluatie afspraken**

In de evaluatie en formele afronding van het project EDO 2026/2027 zal worden voldaan aan de vereisten zoals vastgelegd in de subsidieverordening. Zoals hiervoor beschreven hebben zowel APEC als de EDO een relatie met de gemeente die verder is uitgewerkt dan alleen subsidieevaluatieafspraken. Er vindt op vele verschillende manieren samenwerking plaats en deze samenwerking dient geborgd te worden in concrete werkafspraken die in samenwerking met de gemeente nog verder worden vormgegeven.

Ook is het aanbevelenswaardig om de ondersteuning van energiegemeenschappen minimaal jaarlijks te evalueren en de ervaringen direct mee te nemen in de verdere vormgeving van de activiteiten van de EDO.

Daarnaast is het belangrijk expliciete afspraken te maken m.b.t. de wijze van verantwoorden van deze eerste subsidie en de wijze waarop in latere jaren subsidie bij de gemeente wordt aangevraagd en beoordeeld.

Specifiek voor de evaluatie van en de rapportage over deze EDO subsidie 2026/2027 stellen we daarom voor om direct bij aanvang van de EDO met de gemeente afspraken vast te leggen over de wijze waarop geevalueerd zal worden met inbegrip van de criteria die daarbij gelden.

Het voorstel is voorts:

per kwartaal een bijeenkomst met de gemeente te organiseren over de voortgang. Daarbij bij iedere bijeenkomst te rapporteren over:

- de voortgang m.b.t. de gestelde doelen en gemaakte afspraken, onder andere m.b.t.;
    - samenwerking

    - effectiviteit
    - uitkomsten
    - ervaringen van de ondersteunde energiegemeenschappen
- een update van de gemaakte kosten in relatie tot de begrote kosten;
- belangrijke leerpunten rond de ondersteuning van energiegemeenschappen;
- bijzonderheden/ relevante ontwikkelingen.

Daarbij wordt expliciet ook de inhoudelijke reactie van de gemeente gezocht om in gezamenlijkheid te bepalen waar doorgezet kan en moet worden op de ingeslagen weg, waar eventuele bijsturing nodig is en waar eventuele aanvullende actie nodig is.

Daarnaast zal bij de afsluiting een rapportage worden opgeleverd waarin de uitkomsten van de kwartaalbijeenkomsten, plus een algemene evaluatie van het volledige jaar op dezelfde punten wordt geleverd. Onderdeel hiervan is het financieel jaaroverzicht. De bediende gemeenschappen zullen expliciet in de evaluatie worden betrokken.

Op basis van de ervaringen, de inhoudelijke samenwerking en uitwisseling met de gemeente en de rapportage stelt EDO een nader uitgewerkt plan op voor het laatste half jaar van 2027.